

K O R T Á R S
KÉPZŐMŰVÉSZETI
KIÁLLÍTÁS
— 1993 —

AUGUSZTUS 20—SZEPTEMBER 20.

TATA, VÁR

HOMMAGE À VASZARY

A KIÁLLÍTÁST ÉS A KATALÓGUS MEGJELENÉSÉT
A KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT,
TATA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA ÉS A KERNSTOK KÁROLY
MŰVÉSZETI ALAPÍTVÁNY TÁMOGATTA.
HOMMAGE À VASZARY
A KUNY DOMOKOS MÚZEUM KÉPZŐMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁSA
1993. AUGUSZTUS 20—SZEPTEMBER 20.
TATA, VÁR

DIE AUSSTELLUNG UND DIE HERAUSGABE DES KATALOGES WURDEN
DURCH DIE SELBSTVERWALTUNG DES KOMITATES
KOMÁROM-ESZTERGOM
UND DIE KULTURSTIFTUNG KÁROLY KERNSTOK UNTERSTÜTZT.
KUNSTAUSSTELLUNG DES KUNY DOMOKOS MUSEUMS
HOMMAGE À VASZARY
TATA, BURG
20. AUGUST—20. SEPTEMBER 1993

A KATALÓGUS SZÖVEGÉT ÍRTA ÉS A KIÁLLÍTÁST RENDEZTE
WEHNER TIBOR
FOTÓ: SZAMÓDY ZSOLT
KATALÓGUSTERV: ÖLVE CZKY GÁBOR
FELELŐS KIADÓ: FATUSKA JÁNOS

AUSSTELLUNGSGESTALTUNG: TIBOR WEHNER
KATALOGGESTALTUNG: GÁBOR ÖLVE CZKY
FOTOS: ZSOLT SZAMÓDY
VERANTWÖRTLICHER HERAUSGEBER: JÁNOS FATUSKA
KÉSZÜLT: MERCURIUS REKLÁMIRODA & NYOMDA KFT,
TATABÁNYA

HOMMAGE Á VASZARY

A Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés és Kernstok Károly Művészeti Alapítványa, valamint a tatai Kuny Domokos Múzeum 1993 nyarán - emlékezve a XX. századi magyar művészet kiemelkedő jelentőségű alkotójára, Vaszary Jánosra - megrendezi a

HOMMAGE Á VASZARY című kortárs képzőművészeti kiállítást.

A kiállítás célja: *Vaszary János festőművész szellemi hagyatékának ápolása a tatai Vaszary-hagyományok újjáélesztése, a Vaszary-életmű értékeinek és tanulságainak művészi eszközökkel történő - ualás, megidézés, interpretáció, újraértelmezés, stb. - feltárása.*

A kiállítást meghívásos és szabad beadású rendszerben rendezzük meg: a harminckilenc meghívott művész (alkotónként egy művet várunk) alkotásai mellett egy-egy munkáját vagy produkció-tervét minden, aktív művészi tevékenységgel foglalkozó művész beadhatja. A meghívás nélkül beérkező anyag bemutatásáról bíráló bizottság dönt. Tematikai, műfaji, technikai megkötöttség nincs.

A kiállítás helye: *Tata, Kuny Domokos Múzeum*

A kiállítás időpontja: *1993. augusztus 20 - szeptember 20.*

A művek beadásának ideje: *1993. június 15.*

helye: *Tata, Kuny Domokos Múzeum (Tata, Váralja u. 3.)
8-16 óráig,
1134. Budapest XIII., Váci u. 19,
Hollósy Galéria, Könyvesház 1. emelet*

A kiállítással kapcsolatos információért a rendezőn kívül Fatuska Jánoshoz (34/83-888, Tata, Múzeum) vagy Virág Jenőhöz (34/17-511, Tatabánya, Megyeháza) fordulhatnak.

Tatabánya, 1993. április 16.

A RENDEZŐK

Hommage à Kandinszkij, Hommage à El Greco — eme közelmúltban rendezett, figyelmet és elismerést keltő emlékidéző—tisztelegő kiállítások is jelzik, hogy a jelen alkotói előszeretettel fordulnak a nagy mesterek, a kivételes tudású elődök munkái, életműve felé: a hagyományok felélesztése és ápolása, a figyelem felkeltése, az értékek felszínre segítésének szándéka, egy-egy művészeti felfedezés fontosságának (újra) hangsúlyozása, a tisztelet gesztusának kinyilvánítása egyaránt ott lehet a hommage-ok létrejöttének eredői, indítékai csokrában. Most Hommage à Vaszary címmel a Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés és a Kernstok Károly Művészeti Alapítványa, valamint a tatai Kuny Domokos Múzeum hirdetett meg kiállítást Vaszary János festőművész szellemi hagyatékának ápolása, a tatai Vaszary-hagyományok újjáélesztése, a Vaszary-életmű értékeinek és tanulságainak feltárássának szándékával.

A XX. századi magyar képzőművészet e kimagasló jelentőségű mesterének életműve a közelmúlt évtizedeiben — amikor pedig a politikai-kulturális viszonyok nem kedveztek ennek a festészeti tradíciónak — sem szorult teljesen háttérbe: Vaszary János művei állandó és időszakos kiállításokon folyamatosan jelen, nyilvánosság előtt lehettek, s talán a műkereskedelmi trendek — a rekordokat döntő aukciós árak — (a divathullámoktól függetlenül) is a művész jelentőségét nyomatékosították, műveinek értékállóságát bizonyították.

Köztudomású Tata, e festői szépségű dunántúli kisváros és Vaszary János kapcsolata: 1912-től — 1939-ben bekövetkezett haláláig — festőnk gyakran időzött, dolgozott tóvárosi műtermes villájában, s számos itt született kép emelkedett a gazdag életmű kivételes szépségű alkotásainak sorába. A halála után szeretett városában végső nyughelyet kapott festő emlékét Tata odaadással ápolja: az egykori villa rekonstrukciós munkálatai — hogy az alkotó végakarátának megfelelően művészeti célok szolgálatába állhasson — a közeljövőben befejeződnek (és akkor felújíthatók lesznek a budapesti Képzőművészeti Főiskola hallgatóinak inspiratív, bensőséges hangulatú alkotótelepei), a festőről elnevezett iskola tavaly avatta fel Szabó Tamás szobrászművész kitűnő Vaszary-portróját, és most az országosan meghirdetett Vaszary-kiállítás is a város eme művészeti hagyományának továbbéltetését szolgálja. Ez a kiállítás teremtette meg egy rendkívül fontosnak ígérkező kiadvány megjelenítésének lehetőségét is: Mezei Ottó művészettörténész gyűjtésében, válogatásában és szerkesztésében az elszórtaan megjelent, alig-alig ismert Vaszary-írások gyűjteménye rendeződött könyvvé, amely a modern magyar művészet

megszületésének és kibontakozásának értelmezéséhez adhat fontos, új adalékokat, szempontokat.

A tatai Kuny Domokos Múzeum termeiben közönség elé kerülő válogatás a rendezői szándékok szerint bővebb és átfogóbb lett volna, ám ezúttal a meghívottak kisebb hányada reagált a felkérésre, kevesebben vállalták Vaszary János, a Vaszary-piktúra ürügyén a szereplést kortárs képzőművészetünk alkotói közül. Izgalmas művészetszociológiai kalandozásra indulhatnánk az okokat felderíteni: a vidéki kiállítás nem oly csábító lehetősége, egy művészeti feladatvállalás nehézségei és korlátai, vagy netán általános, a magyar művészeti életet átható közöny az oka a távolmaradásoknak, a mérsékelt lelkesedésnek, a bizonyos fokú érdektelenségnek. Ennek ellenére elmondható, hogy színvonalas és változatos anyag gyűlt össze Tatán, amelyben Vaszary-ihletésre született alkotásokat éppúgy fellelhetünk, mint a művészetéhez elvontabb eszközökkel és utakon – például szellemiségén keresztül – kapcsolódó kompozíciókat, s természetesen olyanokat is, amelyeket csupán a jelentkezés, a jelenlét ténye kapcsol az eseményhez.

Vaszary János neve, művészete ismét megpezsdített valamit a kortárs magyar képzőművészetben, s Tata művészete, művészeti élete egy fontos kiállítással gazdagodott – reméljük, nem csak egyszeri fellobbanásként. Záborszky Gábor szép képcímét idézve „a legszebben festő festők emléktábláját” jelképesen elhelyeztük és felavattuk, ahol a jövőben bármikor ismét összegyűlhetünk.

Wehner Tibor

Hommage a Kandinsky, Hommage a El Greco – diese in der nahen Vergangenheit veranstalteten, Achtung und Anerkennung erweckenden, in Erinnerung rufenden – ehrenden Ausstellungen bezeichnen auch, daß sich die Schaffenden der Gegenwart mit Vorliebe den Arbeiten, dem Lebenswerk der großen Meister, den Vorfahren mit überdurchschnittlichen Wissen zuwenden; die Wiederbelebung und Pflege der Traditionen, das Erwecken der Aufmerksamkeit, das Vorhaben, die Werke wieder an die Oberfläche zu bringen, die (Wieder-) Betonung der Wichtigkeit im Strauß der Ursachen, Anlässe, des Zustandekommens der Hommage versteckt sein. Jetzt haben die Hauptversammlung des Komitates Komárom-Esztergom und deren Kunststiftung Károly Kernstok, sowie das Kuny Domokos Museum Tata eine Ausstellung unter dem Titel Hommage à Vaszary mit dem Vorhaben der Pflege des geistigen Nachlasses des Malers János Vaszary, die Wiederbelebung der Tataer Vaszary Tradition, der Erschließung der Werte und Lehren des Vaszary Lebenswerkes angekündigt.

Das Lebenswerk dieses Meisters von außerordentlicher Bedeutung für die ungarische bildende Kunst des 20. Jahrhunderts wurde in den Jahrzehnten der nahen Vergangenheit auch nicht völlig in den Hintergrund gedrängt, obwohl die politisch-kulturellen Gegebenheiten dieser Epoche für die diese malerischen Traditionen ungünstig waren: die Werke von János Vaszary konnten auf ständig und Sonderausstellungen ständig anwesend, der Öffentlichkeit zugänglich sein, und es betonte vielleicht auch der Trend des Kunsthandels – die die Rekorde breckhenden Auktionspreise – (unabhängig von den Modeströmungen) auch die Bedeutung des Künstlers, bewiesen die Wertbeständigkeit seiner Werke.

Die Beziehung János Vaszarys zu Tata, der kleinen, malerischen Stadt Transdanubiens ist allbekannt: von 1912 bis zu seinem Tode im Jahre 1939 weilte und arbeitete unser Maler in seiner Villa in Tóváros und zahlreiche hier entstandene Bilder gelangten in die Reihe der Schöpfungen besonderer Schönheit dieses reichen Lebenswerkes. Die Erinnerung des Malers, der nach seinem Tode seine ewige Ruhestätte hier in seiner geliebten Stadt fand, hielt Tata in großen Ehren – in naher Zukunft werden die Bauarbeiten zur Rekonstruktion seiner ehemaligen Villa abgeschlossen sein, damit sie dem Vermächtnis des Künstlers gemäß im Dienste künstlerischer Ziele stehen kann (und dann werden die inspirativen und in-nigen künstlerischen Werstätten der Budapester Hochschule für Bildende Kunst hier erneuert werden), die nach dem Maler be-

nannte Schule weihte im vergangenen Jahr die schön gestaltete Vaszary-Büste des Bildhauers Tamás Szabó ein, und heute dient auch die landesweit ausgeschriebene Vaszary-Ausstellung der Weiterbelebung der künstlerischen Traditionen der Stadt. Diese Ausstellung schuf noch die Möglichkeit der Herausgabe einer sicher sehr gefragten Publikation: einer ausgewählten Sammlung der vereinzelt erschienenen, kaum bekannten Vaszary-Schriften wurde von dem Kunsthistoriker Ottó Mezei zusammengestellt und als Buch vorbereitet, welches zur Deutung der Geburt und Entfaltung der modernen ungarischen Kunst wichtige neue Angaben, Gesichtspunkte geben kann.

Die Auswahl, welche jetzt in den Sälen des Kuny Domokos Museums dem Publikum vorgestellt wird, wäre nach den Plänen der Organisatoren umfangreicher gewesen, aber dieses Mal reagierte nur ein kleinerer Teil der geladenen Künstler auf die Anregung. Nur wenige unternahmen anlässlich János Vaszarys, der Vaszary-Malerei die Darstellung unter den Schaffenden der bildenden Kunst. Man könnte ein interessantes kunstsoziologisches Abenteuer in Angriff nehmen, um die Gründe aufzudecken, womit die Abwesenheit, die temperierte Anregung und die bis zu einem bestimmten Grade Desinteressiertheit zu erklären wäre: dies sind vielleicht die weniger reizvollen Möglichkeiten einer Ausstellung auf dem Lande, die Schwierigkeiten und Grenzen der Übernahme einer künstlerischen Aufgabe und vielleicht das allgemeine, das ungarische künstlerische Leben durchdringende Desinteresse. Trotzdem können wir behaupten, daß ein vielfältiges und niveauvolles Material zusammengetragen wurde, unter dem sowohl von Vaszary inspirierte Werke zu finden sind, als auch solche, welche nur der Fakt des Meldens und der Anwesenheit an dieses Ereignis anknüpfen.

Der Name von János Vaszary, seine Kunst hat in der zeitgenössischen bildenden Kunst wieder etwas zum Sieden gebracht, die Kunst und das künstlerische Leben Tatas wurde um eine wichtige Ausstellung bereichert – wir hoffen nur, daß es nicht nur ein einmaliges Aufflackern war. Den schönen Bildtitel von Gábor Záborszky zitierend legen wir die „Gedenktafel der am schönsten malenden Maler“ nieder und weihen wir ein, wo wir in der Zukunft wieder zusammen kommen können.

Tibor Wehner

ZÁBORSZKY GÁBOR
EMILÉKTÁBLA A LEGSZEBBEN FESTŐ FESTŐKNEK
vegyes technika, 100×110 cm

GEDENKTAFEL DER AM SCHÖNSTEN MALENDEN MALER
Mischtechnik, 100×110 cm